

1 Platform ICT en Onderzoek

1.1 Inleiding

Onderzoek, zowel wetenschappelijk als toegepast, is onder invloed van ICT sterk aan verandering onderhevig. Met ICT en internet zijn er veel mogelijkheden bijgekomen voor het doen van onderzoek, het toegankelijk maken en (snel) verspreiden van de resultaten, het hergebruiken en voortbouwen op eerdere resultaten. Door de grote toename van digitale informatie groeit de aandacht voor het bewaren en vindbaar maken van onderzoeksresultaten. ICT introduceert ook nieuwe vormen van kwaliteitscontrole en waardering van onderzoeksresultaten.

Het platform ICT en Onderzoek speelt met het vierjarige SURFshare programma op deze ontwikkelingen in door een infrastructuur te realiseren die de toegankelijkheid en de uitwisseling van onderzoeksinformatie bevordert.

De kennis uit het SURFshare programma wordt door het platform ICT en Onderzoek ingezet in de Platform Overstijgende Activiteiten (POA) van SURFfoundation, diverse Europese projecten en het samenwerkingsverband Knowledge Exchange.

In 2010 continueert het platform ICT en Onderzoek de inzet op verbetering van effectieve samenwerking tussen onderzoekers en transparante toegang tot resultaten en publicaties. Het SURFshare programma gaat verder met kruisbestuiving tussen nationale en internationale ontwikkelingen in informatie-infrastructuur en dienstverlening. Een vervolgaanvraag voor PRIMA-subsidie voor Fase 2 van het SURFshare programma wordt voorbereid. Naar verwachting wordt de aanvraag in maart behandeld.

1.1.1 SURFshare programma

SURFshare werkt aan vernieuwing van de samenwerking tussen onderzoekers, het samenstellen van complexe ('verrijkte') publicaties en het review- en publicatieproces. In dit proces veranderen de rollen en taken van onderzoekers, lectoren, instellingen, universiteitsbibliotheken en uitgeverijen. Het onderzoek- en publicatieproces raakt nog meer verweven. Hierdoor en door de toegenomen mogelijkheden op het gebied van kennisdeling en disseminatie, verdwijnt het harde onderscheid tussen onderzoeksdata en de 'traditionele' publicatie als onderzoeksoutput.

Om de volle potentie van onderzoek te benutten, streeft SURFshare naar open toegang tot onderzoeksresultaten. Zeker daar waar onderzoek is uitgevoerd met publieke middelen.

Het SURFshare programma ondersteunt en stimuleert kennisuitwisseling binnen hoger onderwijs en onderzoek en kennisoverdracht naar het bedrijfsleven, beroepsbeoefenaren en de samenleving door middel van:

- **Verrijkte publicaties:** vernieuwing van onderdelen van de wetenschappelijke communicatie-infrastructuur gericht op verrijkte publicaties, publicaties inclusief onderliggende datasets en visualisaties met aandacht voor juridische consequenties.
- **Virtuele werkomgevingen:** communicatie tijdens het onderzoeksproces door middel van virtuele werkomgevingen als 'collaboratories' en 'digitale werkbanken', waarmee onderzoekers hun bronnen kunnen delen en kunnen samenwerken.
- **Open toegang, kwaliteit en impact:** ontwikkelen en toepassen van nieuwe vormen van publiceren, middelen voor kwaliteitscontrole en impactmetingen die de onderzoeker in een Open Access-omgeving ondersteunen met aandacht voor economische aspecten, auteursrechten en digitale duurzaamheid.
- **Architectuur en infrastructuur:** ontwikkeling van een samenhangende architectuur en infrastructuur inclusief registratie van onderzoeksdata met oog voor internationale standaarden en interoperabiliteit. Voor Nederland wordt gestreefd naar een landelijk Research Informatie Systeem en handige 'tools en widgets' voor administratie en presentatie van onderzoeksgegevens.

- **Versterking van de HBO kennisdissimulatie:** realisatie van een repository-infrastructuur en aanverwante diensten bij hogescholen met als doel de kennisdeling tussen hogescholen en naar het bedrijfsleven en de publieke sector te versterken.
- **Digitale duurzaamheid en datacuratie:** opslag en digitale toegankelijkheid in de toekomst van onderzoeksdata.

Het SURFshare programma begint in 2010 aan de tweede helft van het vierjarige programma.

Technisch gezien maakt het programma grote voortgang. Ook is er in 2009 veel inspanning gestoken in voorlichting over toegankelijkheid en daarmee samenhangende auteursrechten.

De eerste twee jaar waren vooral gericht op exploreren, definiëren en onderzoeken. Eind 2009 is de balans opgemaakt van hetgeen we in gang gezet hebben en op basis daarvan worden keuzes gemaakt over het vervolg. Waar gaan we mee verder en welke onderdelen gaan we dusdanig verder ontwikkelen dat het in 2011 gebruiksklaar kan worden afgeleverd en in gebruik genomen? Bijzondere aandacht verdient hierbij de besluitvorming over een landelijk Onderzoeks Informatie Systeem voor Universiteiten, Universitaire medische centra en HBO-instellingen.

Eindresultaat is dat Nederland in 2012 beschikt over een landelijk geïmplementeerde kennisinfrastructuur voor hoger onderzoek en onderwijs, bestaand uit interoperabele ICT-bouwstenen voor verrijkte publicaties en de organisatie van de toegang tot mensen en hun kennis.

1.1.2 Europese projecten

De ontwikkelingen van ICT en internet op onderzoek en de toegankelijkheid van onderzoeksresultaten beperken zich niet tot Nederland. Internationaal gezien gebeurt er heel veel en SURFshare houdt alle ontwikkelingen nauwlettend in de gaten en participeert waar mogelijk bij de ontwikkeling van nieuwe standaarden voor de repository-infrastructuur. De ervaringen en resultaten van het SURFshare programma worden ingezet in Knowledge Exchange en diverse Europese projecten om breed draagvlak te creëren, kennis te kunnen delen en samen sterk te staan.

De Europese Commissie hecht steeds meer belang aan openheid van met publieke middelen gefinancierd onderzoek. Daarvoor nodigen ze partijen uit om met projecten bijdragen te leveren dit zo goed mogelijk te realiseren en met een goede kennisinfrastructuur te faciliteren.

1.1.3 Platform Overstijgende Activiteiten (POA)

Platform ICT en Onderzoek is penvoerder voor een aantal platformoverstijgende activiteiten:

- LOREnet, voor leermiddelen van universiteiten en hogescholen
- SURFdirect, de digitale rechten expertise community van SURF
- SURFinternationaal.

1.1.4 Aansluiting bij speerpunten SURFfoundation voor 2010

SURFfoundation heeft, naast de al eerder ingezette speerpunten Secure, Open en Seduce to Use een aantal nieuwe accenten en thema's geformuleerd die voor 2010 aan de orde zijn.

Problem-driven aanpak

Het duiden van trends en de vertaling daarvan naar de praktijk van het hoger onderwijs en onderzoek is een wens van het veld. Dit is ook een duidelijke focus binnen het SURFshare programma, waarbij vooral in de tenderprojecten de praktijk voorop staat. Problemen die door de community worden aangegeven als storend voor verdere ontwikkeling, worden opgepakt.

SURF als expertisecentrum

Het SURFshare programma houdt internationaal ontwikkelingen nauwlettend in de gaten en zet regelmatig studies uit naar nieuwe trends en de impact op de Nederlandse situatie. Hierin wordt nauw samengewerkt met Knowledge Exchange en andere internationale partners.

Vooral in 2010 zal SURFshare regelmatig met white papers en onderbouwde statements over relevante vraagstukken de instellingen faciliteren. Deze werkwijze zal SURFshare bovendien zichtbaarder maken in de buitenwereld.

Ook in 2010 wordt vanuit het platform ICT en Onderzoek bijgedragen aan de SURFacademy om expertise binnen de instellingen op te bouwen. Er zijn plannen voor expertise seminars, masterclasses en een school.

Regionale initiatieven

Vooral in de context van HBO-kennisdisseminatie zal SURFshare zich inzetten om regionale activiteiten te initiëren en/of te begeleiden en ondersteunen die gericht zijn op kennistransfer en –valorisatie en op het creëren van living labs. Vooral deze laatste aanpak waarbij diverse stakeholders experimenteren met de toepassing van nieuwe technologie biedt kansen om ICT in complexe processen te ontwikkelen, uit te proberen, te evalueren en te borgen. Het inzetten van de repositories en de HBO Kennisbank voor (regionale) kenniscentra is een van de manieren waarop dit wordt uitgevoerd.

Samenwerking tussen platforms

Het platform ICT en Onderzoek zal zich samen met het platform Onderwijs sterk maken voor de Open-Content ontwikkelingen met een projectmatig onderzoek naar de huidige staat van beschikbaarstelling en hergebruik van digitale content, interoperabiliteit issues en specifiek Nederlandse behoeften en oplossingsrichtingen.

LOREnet bevindt zich op een cruciaal moment van ontwikkeling en zal zich in 2010 als infrastructurele dienst moeten bewijzen om bestaande content betrouwbaar te ontsluiten voor hergebruik. Dit vergt naast technische inspanning een heldere marketingstrategie en inzet. Implementatie als zelfstandige service wordt voorbereid.

Naast periodiek overleg met SURFnet, zal op termijn afstemming plaatsvinden tussen het platform ICT en Onderzoek en de te verwachten nieuwe dochter van SURF. Deze dochter zal zich met name richten op het 'zware onderzoek': computing power, netwerk, storage faciliteiten.

1.1.5 Activiteiten 2010

- SURFshare programma:
  - WP1 Verrijkte publicaties
  - WP2 Collaboraties (Virtuele Onderzoeks Omgeving)
  - WP3 Kwaliteit en Impact bij Open toegang
  - WP4 Architectuur en Infrastructuur
  - WP5 HBO-kennisdisseminatie
  - WP6 Digitale duurzaamheid en datacuratie
  - WP7 SHAREcommunity, kennisdisseminatie en communicatie
  - Programmamanagement
- Europese projecten
- Platform Overstijgende Activiteiten (POA)

1.2 SURFshare programma

1.2.1 WP1 Verrijkte publicaties

Doelstelling	Activiteiten
<p>Onderzoekers (en docenten) een gemakkelijk en breed platform bieden voor het verrijken van publicaties en het hergebruik van verrijkte publicaties.</p> <p>Relatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • op het gebied van organisatie met Onderzoeksdata Forum (zie WP6) • op het gebied van infrastructuur met het Linked Data project (WP4).	<ul style="list-style-type: none"> • Doorontwikkelen van de in 2009 gestarte demonstrator voor verrijkte publicaties in samenwerking met WP4 tot een interoperabele infrastructuur. • Implementeren van deze infrastructuur als pilot bij en in samenwerking met een aantal instellingen. • 'Roadshow' voor verrijkte publicaties met de ontwikkelde demonstrators. Met onderzoekers bespreken wat verrijkte publicaties voor hun onderzoek kunnen betekenen. Eventueel uit te voeren in combinatie met WP2. • Call uitzetten voor Grassroot projecten (HBO en WO) voor verrijkte publicaties gebruikmakend van de ervaringen van de tenders 2009 (Call mei-juni; start projecten september; looptijd tot november) met als doel:<ul style="list-style-type: none"> - verbreden van de ervaring met het opslaan en delen van verrijkte publicaties - vergroten kwantiteit en bekendheid met verrijkte publicaties in het Nederlandse onderzoekslandschap • Inventarisatie en analyse beschikbare tools voor de creatie van verrijkte publicaties door onderzoekers. • Beschrijven van een mogelijke workflow voor onderzoekers om verrijkte publicaties aan te leveren, op te slaan en openbaar te maken. • Stimuleren van het aanleveren en (her)gebruik van onderzoeksdata onder andere door het identificeren van good practices en ontwikkelen van beleid (in samenwerking met WP6). • Identificeren en ontwikkelen van kwaliteitsindicatoren voor repositories die verrijkte publicaties ondersteunen.

1.2.2 WP2 Collaboratories en digitale werkbank

Doelstelling	Activiteiten
<p>Het onderzoek in een (inter)nationale omgeving verrijken en versnellen via webgebaseerde samenwerkingsomgevingen.</p> <p>Onderzoekers voorzien van een naar eigen wensen in te richten digitale werkbank.</p> <p>Digitale werkbank: een werkomgeving met een geïntegreerde set van hulpmiddelen binnen een collaboratory, die de onderzoeker ondersteunen bij het creëren, registreren en verspreiden van onderzoeksresultaten.</p> <p>Relatie met innovatieprojecten van SURFnet (in het bijzonder SURFgroepen).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met SURFnet de mogelijkheden van een open platform onderzoeken, waarin onderzoekers zelf de voor hen wenselijke tools (ook discipline specifieke tools) kunnen gebruiken. • Identificeren van standaarden en randvoorwaarden voor een digitale werkbank conform de architectuur die binnen WP4 ontwikkeld wordt; (in samenwerking met WP4 en SURFnet). • Beide ontwikkelingen dienen aan het eind van 2010 te leiden tot een 'standaard starterspakket' voor onderzoekers die met een collaboratory willen werken. • Identificeren van de relaties tussen repositories en collaboratories en aanbevelingen doen voor implementatie. • Identificeren specifieke aspecten en behoeftes aan collaboratory-omgevingen in het HBO • Opzetten van pilot-project(en) in samenwerking met een of enkele Kenniskringen. • Kennisoverdracht via o.a. bijeenkomsten en wiki's over standaarden, workflows en ontwikkelde tools. • 'Roadshow' voor het vergroten van het draagvlak en de participatiegraad bij onderzoekers door het tonen van good practices en presenteren meerwaarde voor onderzoek(ers).

1.2.3 WP3 Open Toegang, Kwaliteit en Impact

Doelstelling	Activiteiten
<p>Het ontwikkelen van nieuwe systemen voor kwaliteitscontroles (vergelijkbaar met peer review van de klassieke publicatie) en het meten van impact.</p> <p>Wegnemen van juridische barrières die open toegang en hergebruik belemmeren door voorlichting en ontwikkeling van juridische hulpmiddelen (licenties) die open toegang en hergebruik bewerkstelligen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bevorderen van OA tot onderzoeksdata (i.s.m. WP6) en andere componenten van verrijkte publicaties. • Slechten van juridische barrières ten aanzien van hergebruik van onderzoeksresultaten (i.s.m. WP6 en SURFdirect) • Afstemming met overige Open Content activiteiten binnen dit SURF speerpunt. • Studie en workshop nieuwe en verbeterde mechanismen voor kwaliteitsbeoordeling van zowel traditionele publicaties als verrijkte publicaties en onderzoeksdata. • Ontwikkeling van nieuwe kwaliteitsbeoordeling-mechanismen (WO en/of HBO). • Studie naar actuele ontwikkelingen op het terrein van cybermetrics en identificeren van mogelijke nieuwe impact- of citatiemetingen gerelateerd aan OA. • Aansluiten bij een internationaal project rondom citatiemetingen in een Open Access omgeving. • Uitbouwen van het in 2009 gestarte project omtrent usage statistics (SURE statistics - zie ook WP4) in de context van repositories en aanzet tot implementatie in repositories van de resultaten.

1.2.4 WP4 Architectuur en Infrastructuur

Doelstelling	Activiteiten
<p>Experimenten en onderzoek in 2008 en 2009 leiden tot het maken van gemeenschappelijke afspraken. Deze afspraken worden vastgelegd en uitgevoerd.</p> <p>Lange termijn doel is een (inter)nationaal netwerk van onderzoekersplatforms (repositories, collaboratories, digitale werkbanken en aanverwante diensten), waarin nieuwe toepassingen zoals verrijkte publicaties kunnen worden geïntegreerd conform afgesproken open standaarden, protocollen en formaten.</p> <p>In werkpakket 4 is de technische ondersteuning van alle activiteiten gebundeld. Onderstaande activiteiten zijn gerelateerd aan de andere SURFshare werkpakketten.</p>	<p><i>WP1: verrijkte publicaties</i> Bepalen van richtlijnen voor de manier waarop verrijkte publicaties (VP's) geschreven en opgeslagen worden en machine leesbaar kunnen worden aangeboden. Tevens richtlijnen voor het tonen van VP's en mechanismen voor batch aggregatie. Hierbij horen ook richtlijnen voor opslag van datasets en multi/rijke media.</p> <p><i>WP2: collaboratories</i> Richtlijnen opstellen voor het uitwisselen van informatie in digitale samenwerkingsomgevingen.</p> <p><i>WP3: open toegang, kwaliteit en impact</i> Vaststellen van componenten en richtlijnen voor het meten van impact, bijvoorbeeld download statistiek en citaties en hun wegingen binnen gremia. Vaststellen van richtlijnen voor (gedistribueerde) kwaliteitsbeoordelingsmechanismen, bijvoorbeeld hoe gedistribueerd review commentaar terug gehaald kan worden naar de oorspronkelijke repository.</p> <p><i>WP5: HBO-kennisdisseminatie</i> Richtlijnen opstellen voor lange termijn opslag (en transport) van HBO-materiaal. Tevens ondersteuning bieden bij infrastructurele vragen voor HBO-kennisbank architectuur, SURFsharekit en verrijkte publicaties, ontsluiten van publicaties van lectoren, de Upload tool en procedures voor koppeling met de identifier voor publicerende onderzoekers (DAI).</p> <p><i>WP6: Digitale duurzaamheid en datacuratie</i> Richtlijnen vaststellen voor lange termijn opslag voor VP's.</p> <p><i>Lopende projecten</i> Reeds gestarte initiatieven die in 2010 zullen worden afgerond:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verzamelen van (vergelijkbare) gebruikersstatistieken vanuit repositories en deze beschikbaar stellen via services. • Ontwikkelen en in productie nemen van de Persistente Identifier (PIId) inclusief roadmap met business case voor een Resolver Dienst en een Registratie agentschap met internationale inbedding. • Onderhouden en beheren van een openbare wiki als centrale verzamelplaats voor toepassingsprofielen, vocabulaires en afspraken. • Documenteren van Meresco open source code en het oprichten van een open source community. • Richtlijnen vaststellen om 'datamining' mogelijk te maken. • Resultaten uit het internationale PEER project voor 'self-archiving' (volgens het SWORD-protocol) geschikt maken voor Nederlandse repositories en uitvoeren. <p>KNAW biedt via de NARCIS portaaldiensten aan die het implementeren van de gemaakte afspraken zichtbaar en</p>

Doelstelling	Activiteiten
	meetbaar maakt. Hierbij wordt samengewerkt met SURFnet. In 2010 zal in veel bovenstaande activiteiten nauw worden samengewerkt met KNAW.

1.2.5 WP4a Research Informatie Systeem

Doelstelling	Activiteiten
<p>Transparante registratie en rapportage van onderzoeksresultaten met behulp van een interoperabel Current Research Information System (CRIS).</p> <p>Bij interoperabiliteit gaat het om repositories (metadata van de onderzoeksresultaten), interne systemen voor HRM, workflow en rapportage, de NWO-project-administratie, NARCIS en het Europese D-NET.</p>	<p>Vorbereiden van aanbesteding en ontwikkeling van een nieuw Research Informatie Systeem (CRIS), al of niet gebaseerd op het huidige Metis. Dit is erg belangrijk in combinatie met de Open Access repository infrastructuur en mede bepalend voor de architectuur van de in SURFshare op te leveren onderzoeksinfrastructuur.</p> <p>Mogelijke scenario's:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vijfjarig traject van geleidelijke vernieuwing van Metis. • Gezamenlijke aanbesteding bij UCI (nieuwe versie van huidige software Metis). • Europese aanbesteding, gevolgd door ontwikkeling/localisatie en implementatie. <p>De planning voor activiteiten in 2010 is afhankelijk van door VSNU, HBO-raad en UMC-federatie te maken keuzes. Het budget van SURFshare is niet bestemd voor bekostiging van de nieuwbouw, maar kan worden ingezet voor onderzoek en het begeleiden van keuzetrajecten.</p>

1.2.6 WP5 HBO kennisinfrastructuur

Doelstelling	Activiteiten
<p>Versterken van de kennisinfrastructuur van hogescholen door het bieden van ondersteuning bij het inrichten en uitbreiden van een stelsel van interoperabele repositories en daarop gebaseerde diensten voor ontsluiting van de inhoud.</p> <p>Het jaar 2010 is met name gericht op het op het ontsluiten van de collectie van de lectoraten en kenniskringen en op het verder ontwikkelen van diensten die aansluiten bij het praktijkgericht onderzoek van hogescholen.</p>	<p>Verstevigen van infrastructuur en stimuleren van gebruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vergroten draagvlak en uitbreiding repository netwerk door voorlichting en samenwerking met relevante partijen (HBO-raad, SIA, Forum voor Praktijkgericht Onderzoek). • Realiseren van digitale duurzaamheid van de collecties van hogescholen in samenwerking met KB. • Ontwikkelen van goede voorbeelden rondom gebruik van de nieuwe diensten (social bookmarking, waarderingen, recensies). • Implementeren van Digital Author Identification (DAI) binnen hogescholen. • Beschrijven van de wensen en eisen ten aanzien van verrijkte publicaties die voortvloeien uit de specifieke kenmerken van praktijkgericht onderzoek. <p>Stimuleren collectievorming:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelen van instrumenten voor de implementatie van HBO Kennisbank en repositories of de SURFsharekit binnen instellingen.

	<ul style="list-style-type: none"> • Uitschrijven van een wedstrijd gericht op het vullen van repositories van hogescholen. • Ontwikkelen van voorlichtings- en communicatie-activiteiten voor de diverse doelgroepen binnen de instellingen. • Ondersteunen van de werkgroepen (metadata, auteursrecht, communicatie) en gebruikersgroepen (HBO Kennisbank, SURFsharekit). • Ondersteunen van contactpersonen en uitbreiden en verankering community. <p>Professionaliseren diensten en ontwikkelen nieuwe diensten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ontsluiten van de collectie van kenniskringen in samenwerking met Forum voor Praktijkgericht Onderzoek. • Ondersteunen van de inrichting van een professionele beheer- en onderhoudsomgeving voor de HBO kennisbank en het beleggen van deze omgeving bij derden. • Onderzoek van de mogelijkheden voor een dienst voor kwaliteitsbeoordeling van maatschappelijke relevantie en valorisatie van praktijkgericht onderzoek. • Onderzoeken van wensen en mogelijkheden ten aanzien van onderzoeksregistratiesystemen voor hogescholen. • Ondersteunen en stimuleren van collaboraties die samenwerking tussen onderzoekers binnen kenniskringen versterken.
--	--

1.2.7 WP6 Digitale duurzaamheid en datacuratie

Doelstelling	Activiteiten
<p>De preservering en blijvende toegankelijkheid van onderzoeksdata.</p> <p>Dit werkpakket is ondersteunend aan de innovaties in andere werkpakketten.</p> <p>Afstemming met activiteiten van NCDD, DANS en 3TU.</p>	<p>Activiteiten in het kader van de Nationale Coalitie Digitale Duurzaamheid (NCDD), waar SURFfoundation een van de tien leden is.</p> <p>Voorzitterschap van de coördinatiegroep van het Onderzoeksdata Forum.</p> <p>Uitbouw van het Onderzoeksdata Forum en coördinatie van de activiteiten van de drie werkgroepen van het Forum.</p> <p>Netwerktafel over de uitkomsten die de opdracht 'collectioneren van data' heeft opgeleverd; verschillende richtlijnen voor instellingen, financiers en onderzoekers om beslissingen over het bewaren en selecteren van data te ondersteunen en te vergemakkelijken.</p> <p>Uitgewerkte set van richtlijnen voor instellingen, financiers en onderzoekers voor selecteren en bewaren van data.</p> <p>Projecten rond de vraagstukken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eigendom van data en datasets. • Verantwoordelijkheden diverse betrokkenen; wie is waarvoor bij de instellingen verantwoordelijk bij de preservering van data; beleggen van taken binnen de organisatie, het bepalen van een strategie voor duurzame toegankelijkheid van de eigen digitale data en voortdurend bewaken van technisch, financieel en beleidsmatige keuzen. • Centrale of decentrale opslag digitale data; per instelling, clustering van data of data curation centra? • Kosten van digitale duurzaamheid en businessmodellen. • Gebruik metadata/ resolvers en preservering hiervan.

1.2.8 WP7 SHAREcommunity, kennisdisseminatie en communicatie

Doelstelling	Activiteiten
<p>Groei van bewustwording onder onderzoekers, lectoren, beleidsmakers, uitgevers en anderen van het nut van vrije toegang tot de resultaten van wetenschappelijk onderzoek.</p> <p>Kennisuitwisseling tussen alle bij SURFshare betrokken instellingen en de maatschappij.</p> <p>Synergie behalen door bewaken van samenhang tussen activiteiten en promotie van ontwikkelde infrastructuur en tools.</p> <p>Zichtbaarheid van expertise, resultaten en ontwikkelingen van SURFshare. Mede ook om draagvlak te vergroten.</p> <p>Aansluiting bij de speerpunten 'Open' en 'Seduce to Use' van SURF.</p> <p>Relatie met SURFdirect en SURFacademy.</p>	<p>De in 2009 ontwikkelde communicatiemiddelen effectief inzetten om onderzoekers, lectoren en beleidsmakers te informeren over Open Access en te motiveren om beschikbare (ICT) toepassingen te gebruiken.</p> <p>Resultaten uit de andere werkpakketten beschikbaar maken en verspreiden om gebruik van de resultaten te promoten en te stimuleren.</p> <p>Voorlichtingsmiddelen ontwikkelen en inzetten, zoals websites, factsheets, (multimedia) publicaties, korte filmpjes, persberichten, presentaties, bijeenkomsten, nieuwsbrieven.</p> <p>Faciliteren van het delen van kennis en ervaringen, ook tussen HO en WO. Middelen die hiervoor worden ingezet zijn onder andere SURFshare community website, vergaderingen en workshops.</p> <p>Versterken rol intermediairs als SHARE ambassadeurs in de instellingen.</p> <p>Instellingen enthousiasmeren om te participeren in werkgroepen en (tender)projecten en daarover te rapporteren.</p> <p>Projectbegeleiding door bewaken van het communicatieproces.</p>

1.2.9 Programmamanagement

<p>Expliciet maken van de visie van SURFshare en het definiëren van een blauwdruk van de nieuwe kennisinfrastructuur.</p> <p>Identificeren van de toegevoegde waarde van de veranderingen voor het hoger onderzoek en onderwijs.</p> <p>Programma management levert de organisatie en de processen om de veranderingen door te voeren en de toegevoegde waarde te realiseren.</p>	<p>Binnen het programma management worden de noodzakelijke werkpakketten en projecten geïdentificeerd en opgestart, wordt de onderlinge samenhang van de projecten gecoördineerd en worden de op te leveren resultaten van de projecten op elkaar afgestemd.</p> <p>De toegevoegde waarden worden expliciet gemaakt en gemanaged gedurende de gehele levenscyclus van het programma.</p> <p>Financiën: indienen van plannen bij ministeries, nationale en internationale sponsors.</p> <p>Bedrijfsvoering en personeelsbeleid binnen het platform ICT en Onderzoek.</p> <p>Afstemming:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SURFfoundation: directie en MT • Inhoudelijke raakvlakken: SURFnet • Open: SURFnet en SURFdiensten • SURFshare: BIK en Platformbestuur • Diverse adviesraden, stuurgroepen en besturen als NARCIS, MIXED, EuroCRIS, NCDD, Knowledge Exchange, Europese projecten en eIFL.
---	--

1.3 Europese projecten

Samen met de instellingen in de Joint Research Unit (JRU) participeert SURF in projecten van de Europese Unie. In 2009 zijn dat DRIVER II en OVERDRIVE in KP7 en PEER in eContentplus.

Doelstelling	Activiteiten
<p>In de internationale projecten wordt vooral aandacht besteed aan het gebruik van de infrastructuur (guidelines, workflows, kennisfora, helpdesk ondersteuning) door de onderzoeker (seduce to use).</p> <p>Lange termijn doel is (aansluiting op) een internationaal netwerk van onderzoekerplatforms waarin nieuwe toepassingen kunnen worden geïntegreerd conform afgesproken open standaarden, protocollen en formaten.</p>	<p>PEER (Open Access tot postprint publicaties van een grote serie tijdschriften in samenwerking met vooraanstaande uitgevers):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Richtlijnen (Guidelines) voor uitgevers voor deponeren in repositories. • Helpdesk activiteiten. <p>Subsidie: 73 k€ voor drie jaar (50% matching) Start: september 2009.</p> <p>openAIRE: alle 27 Europese landen werken samen aan OA op basis van de in DRIVER ontwikkelde repository infrastructuur en de portal DNET. Subsidie: 167 k€ voor drie jaar (ongeveer 25% matching). Aandeel subcontractor DANS is 50 k€. Start: november 2009.</p> <p>COAR (lidmaatschap 100 €): Confederatie van Open Access Repositories, waarin naast Europese landen ook Japan en misschien India en China participeren.</p> <p>eINFRANet: beleidsadvies aan de Europese Commissie over ontwikkeling van de European Research Area. Subsidie: 170 k€ voor drie jaar (ongeveer 20% matching). Start: eind 2009.</p> <p>Betrokken bij nieuwe proposals: eSCHOLAR: elektronische werkomgeving van onderzoekers (op initiatief van de KB).</p>

1.4 Platform Overstijgende Activiteiten

Platform ICT en Onderzoek is penvoerder voor de platformoverstijgende activiteiten (POA) LOREnet (voor leermiddelen van universiteiten en hogescholen), SURFdirect (digitale rechten expertise community) en SURFinternationaal. De POA's waar het platform Onderzoek in bijdraagt zijn SURFacademy, SURFspace en Standaarden.

1.4.1 POA / LOREnet voor leermiddelen van universiteiten en hogescholen

Doelstelling	Activiteiten
<p>POA LOREnet Stimuleren van hergebruik van leermiddelen.</p> <p>Valorisatie door uitwisseling van leermiddelen tussen HO en WO en het openstellen van leermiddelen</p>	<p>Na het op orde hebben gebracht van de techniek (2008) en het ontwikkelen van de middleware functie en opschaling (2009), ligt in 2010 de nadruk op de validatie van de businesscase en de implementatie.</p> <p>Katalysatie van toepassing en gebruik:</p>

voor de maatschappij en het bedrijfsleven.

LOREnet Infrastructuur

Innovatie van beheer, gebruik en hergebruik van leermiddelen over onderwijsinstellingen heen.

In Platform ICT en Onderwijs zal LOREnet worden ingezet voor het **Delen van Leermiddelen** en promotie van **Open Content**.

- een consulterende en monitorende rol naar startende en lopende projecten uit het veld
- loket voor expertise
- het samenbrengen en informeren van belanghebbenden

LOREnet als dienst:

- het implementeren van in andere projecten bewezen functionaliteiten, deels voortvloeiend uit de katalyserende werking (relatie met HBO Kennisbank)
- ter beschikking stellen van LOREnet infrastructuur, bijvoorbeeld als metadata-engine voor andere portals
- het faciliteren van projecten in het gebruiken van de LOREnet portal

Implementatie van de dienst:

- opstellen en valideren van een businesscase
- implementatie en onderbrengen van de dienst buiten SURFfoundation
- beslismoment voor verdere exploitatie in 2011 en verder

1.4.2 POA / SURFdirect

Doelstelling	Activiteiten
<p>SURFdirect, de digitale rechten en expertise community van SURF, ondersteunt het hoger onderwijs en onderzoek bij rechtenkwesties rond het (her)gebruik van tekst, beeld en geluid.</p> <p>SURFdirect richt zich zowel op het HBO als op het WO en zowel op onderwijs als op onderzoek.</p> <p>Concrete doelen: Aandragen van juridische handvatten en tools om onderwijs- en onderzoekscontent publiekelijk beschikbaar te maken via het internet.</p> <p>Samenwerken met en relevante informatie bieden aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eindgebruikers (docenten, studenten, onderzoekers); • Intermediairs (mediathecarissen, Auteursrecht Informatiepunten, bibliothecarissen, ICT&O, Special Interest Groups (SIG's), afdelingen juridische zaken); • Beleidsmakers (advies, beleidsontwikkeling, onderzoek). <p>SURFdirect profileren als expertgroep op het gebied van digitale rechten.</p>	<p>De activiteiten in 2010 richten zich voornamelijk op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doorontwikkelen en implementeren van Licentie tot publiceren, Licentie tot deponeren en Licentie tot gebruik/Creative Commons als middel om meer Open Access te bereiken tot Open Content. • De informatie en producten die door SURFdirect zijn ontwikkeld in de afgelopen jaren goed communiceren en onder de aandacht (blijven) brengen van de doelgroepen, via berichten, flyers, websites, multimedia publicaties. • Onderhoud van de rubrieken veelgestelde vragen en praktische tools op de auteursrechten website. • Actief inzetten van SURFspace voor de interactie met het veld en voor voorlichting en bewustwording. • Versterken en stimuleren van het Netwerk Auteursrechten Informatiepunten en werkgroep auteursrechten en hbo. Inschakelen van dit netwerk voor het geven van internationale en lokale presentaties. • Tweedelijns hulp voor vragen over digitale rechten. • Workshops en themagerichte bijeenkomsten over digitale rechten.

1.4.3 Fobid

De FOBID Juridische Commissie (FJC) is een van de vaste commissies van FOBID, Netherlands Library Forum, dé koepelorganisatie van bibliotheken in Nederland. De FJC houdt zich bezig met de juridische aspecten die van belang zijn voor bibliotheken, informatie- en documentatiecentra

De FJC heeft twee belangrijke opdrachten:

- informatie uitwisselen over ontwikkelingen met betrekking tot het auteursrecht met de aangesloten leden, dat wil zeggen: de 'koepelorganisaties' die samen FOBID vormen, stichting SURF en OCLC-PICA
- de belangen van de leden behartigen door de ontwikkelingen te volgen en daarop op gepaste wijze te reageren.

Platform ICT en Onderzoek verleent ondersteuning aan FOBID en ontvangt daar een (niet helemaal dekkende) vergoeding voor.

1.4.4 POA / SURFinternationaal

Doelstelling	Activiteiten
<p>Effectieve samenwerking in Europees en breder verband.</p> <p>Onderlinge afstemming over internationale initiatieven van SURFfoundation, SURFnet en SURFdiensten.</p>	<p>Partnership management (inclusief lidmaatschappen)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Subscription fees: CNI, ECAR, Educause, ALT-C, EUNIS • Collaboration fee: Neth-ER (effectuering heroriëntatie op basis van review 2009) • Facilities & PR: symposia, presence/vergaderservices <p>Knowledge Exchange management en werkgroepen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Partner representative • Steering Group • Activity participation (Research Data, OA, VRE, PI, LitDA) • Membership fee • Facilities & PR: workshops/community experts • Facilities & PR: vergaderservices • Community management / coördinatie activiteiten <p>JISC partnership management:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meetings: mutual conference visits/CETIS Board/SMT, Staff Exchanges • Facilities & PR: vergaderservices <p>Buitenlandse delegaties, conferentiebezoek en manifestatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meetings: ontvangsten en bezoek, reiskosten • Acte de presence op conferenties (bijvoorbeeld OEB) • Facilities & PR: vergaderservices <p>EU Diversen, internationale publicaties, community, coördinatie en strategisch advies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meetings: coördinatie, Brussel bezoek / EU op bezoek • Facilities & PR: vergaderservices, vertaalkosten

1.5 Begroting

In onderstaande begroting is uitgegaan van 2 miljoen Euro PRIMA-subsidie plus OCW-bijdrage. Van de 800.000 Euro vaste bijdrage wordt ongeveer de helft ingezet als matching voor PRIMA subsidie en de helft voor platformoverstijgende activiteiten en matching Europese projecten.

Inkomsten:

- 1,5 miljoen PRIMA subsidie (nog aan te vragen)
- 0,5 miljoen per jaar PRIMA-matchingbijdrage van OCW voor 2008-2011
- 0,8 miljoen samenwerkingsbijdrage (deels PRIMA-matching)
- 0,1 miljoen Europese projecten (twee proposals zijn in onderhandeling)
- 0,1 miljoen van Knowledge Exchange (community manager en studies).
- 0,4 miljoen interne POA-bijdragen plus Fo Fobid Juridische Commissie
- 0,4 miljoen restbedrag voor Onderhanden werk vanuit 2007

Totaal: 3,8 miljoen Euro

Uitgaven:

- 1,7 miljoen personeel en bureau voor SURFshare, POA, KE en Europese projecten
- 0,6 miljoen bijdrage aan POA activiteiten van SURFfoundation
- 1,3 miljoen SURFshare activiteiten, gematched met minstens 0,6 miljoen per jaar door de instellingen die participeren in tenders, projecten en werkgroepen.
- 0,2 miljoen activiteiten in Europese projecten, grotendeels uitgevoerd door instellingen.

Totaal: 3,8 miljoen Euro

Opmerkingen:

- De grote bijdrage aan POA's SURFdirect en SURFinternationaal komen uit de PRIMA-subsidie.
- Studies voor Knowledge Exchange (97.000 Euro) zijn nog in onderhandeling.
- Relatief grote post materiële kosten bij WP4 Infrastructuur en Architectuur vanwege OHW, beschreven onder lopende projecten bij WP4.

Het budget voor de Platformoverstijgende Activiteit SURFinternationaal is in verhouding erg hoog. Dit komt omdat er ook inkomsten tegenoverstaan, namelijk vergoeding voor de communitimanager die SURFshare en Knowledge Exchange delen en een project van Knowledge Exchange van 97.000 Euro. Dit project zal drie studies inclusief business case en roadmap over de inrichting van een organisatie voor uitgifte en 'resolven' van een Persistent Identifier voor permanente opslag en toegankelijkheid van wetenschappelijke resultaten.

ICT en Onderzoek:

Exploitierekening Bedragen (X C 1.000,-)	Projectkosten				Subtotaal kosten 5=(2+3+4)	Projectinkomsten			
	directe kosten 2	bureau 3	interne verrekening 4			subsidies 6	inkomsten derden 7	mutatie OHW 8	samenw. bijdrage 9
Share									
Verrijkte publicaties (wp1)	160	80			240	2.000		310	
Collaboraties & Digitale Werkbank (wp2)	160	79			239				
Toegang, Kwaliteit en Impact (wp3)	159	95			254				
Architectuur / infrastructuur (wp4)	240	155			395				
CRIS (wp4a)	84	64			148				
HBO-Kennisdissimatie (wp5)	188	102			290				
Datacuratie en digitale duurzaamheid(wp6)	150	53			203				
ShareCommunity, inclusief rOAdmap (wp7)	180	180			360				
Programmamanagement / Platform Algemeen (wp9)	120	285			405				
Inhuur WTR en CP	-	-			-				
Inzet SURF-office en Facilitaire dienst	-	-			-				
Subtotaal Share	1.441	1.093	-		2.534	2.000	-	310	-
Europa					-	133			
Peer	28	10			38				
openAIRE	65	10			75				
eInfraNET	70	11			81				
Fobid Juridische Commissie	35	43			78		35		
Platform Algemeen									800
Subtotaal platformprojecten	1.639	1.167	-		2.806	2.133	35	310	800
Platformoverstijgende									
POA Direct	40	68	40-		68		15		
POA Internationalisering	255	338	230-		363		87		
POA LOREnet	110	28	50-		88			40	
POA bijdrage aan SURF Academy					25				
POA bijdrage aan SURF DLWO					15				
POA bijdrage aan SURF space					25				
POA bijdrage aan Standaarden					15				
POA bijdrage aan Identity Managm./informatiebeveiliging					15				
Subtotaal POA	405	434	225-		614	-	102	40	-
Subtotaal Platform	2.044	1.601	225-		3.420	2.133	137	350	800
Resultaat ultimo 2010									

Platformreserve ultimo 2009
Platformreserve ultimo 2010